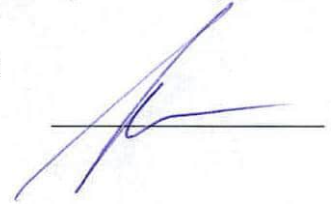

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Затверджено

на засіданні кафедри загальної педагогіки
та педагогіки вищої школи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри
проф. Квас О. В.

Силабус освітньої компоненти
«Методологія компаративних педагогічних
досліджень»

Що викладається в межах Освітньо-наукової програми «Освітні,
педагогічні науки»

третього(освітньо-наукового) рівня вищої освіти

ВК складова 1 (глибинні знання зі спеціальності)

для здобувачів з спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Львів 2023 р.

Назва освітньої компоненти	Методологія компаративних педагогічних досліджень
Адреса викладання освітньої компоненти	м. Львів, вул. Туган-Барановського, 7
Факультет та кафедра, за якою закріплена освітня компонента	Факультет педагогічної освіти, кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта / Педагогіка, 011 Освітні, педагогічні науки
Викладачі освітньої компоненти	Цюра Світлана Богданівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Контактна інформація викладачів	ел. пошта: svitlana.tsyura@lnu.edu.ua кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, вул. Туган-Барановського, 7. Тел. (032) 239-47-65
Консультації з питань навчання по освітній компоненті відбуваються	Понеділок, 12.00-13.00 (кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, вул. Туган-Барановського 7, кім. 30) За потреби додаткового часу для консультацій слід писати на електронну пошту викладача. Можливі онлайн консультації через Skype, Zoom, Microsoft Teams.
Сторін освітньої компоненти	
Інформація про освітню компоненту	Освітня компонента «Методологія компаративних педагогічних досліджень» є вибірковою компонентою, яка пропонується аспірантам II курсу в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Навчальним планом для денної форми навчання передбачено 48 годин аудиторних занять, з них 32 год – лекцій, 16 год – практично-семінарських занять.
Коротка анотація освітньої компоненти	Освітня компонента належить до вибіркових (глибинні знання із спеціальності) та передбачає формування в здобувачів знань про порівняльні педагогічні дослідження, їх сучасну спрямованість та контекст загальнонаукової компаративістики. Зміст та навчальні заняття з курсу забезпечують можливість досягти розуміння особливостей методології та методів співставності й еквівалентності процесів функціонування освітніх систем у глобальному просторі та сформуванню вміння їх використання Програма освітньої компоненти складається з одного змістового модуля : Модуль. 1 Методологія компаративного аналізу
Мета та цілі освітньої компоненти	Метою вивчення освітньої компоненти: систематизоване розуміння методології й методів компаративних педагогічних досліджень та їх завдань у глобальній і загальнодержавній специфіці функціонування освітніх процесів та явищ

	<p>Цілі компоненти – оволодіння здобувачами :</p> <ul style="list-style-type: none"> – знаннями про компаративні педагогічні дослідження у контексті загальної педагогіки й загальнонаукової методології - компаративістики; – вмінь оперувати підходами до компаративного дослідження й користуватися методами: порівняльно-історичного, порівняльно дискурсивного, порівняльно-правового (порівняльно типологічного аналізу; - вміннями аналізу проблеми наукового дослідження у контексті міждисциплінарних досліджень явищ освітнього простору, тенденцій взаємозалежності і взаємовпливу, глобалізації та інтеграції, педагогічно доцільних соціальних, економічних й правових змін.
<p>Література для вивчення освітньої компоненти</p>	<p style="text-align: center;">ЛІТЕРАТУРА Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вихрущ Анатолій. Методологічні проблеми порівняльної педагогіки. Педагогіка ХХІ століття. <i>Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта 2020: глобалізований простір інновацій</i> : матеріали ІV Міжнар. наук.-практ. конф., м.Київ, 28 трав. 2020 р. / НАПН України, Ін-т педагогіки НАПН України ; за заг. ред. О. І. Локшиної. – Київ ; Біла Церква : Авторитет, 2020. – 444 с. – DOI : https:// doi.org/10.32405/978-966-97763-9-6-2020 2. Заболотна Оксана. Потенціал міжнародних освітніх досліджень для української порівняльної педагогіки. <i>Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта 2020: глобалізований простір інновацій</i> : матеріали ІV Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 28 трав. 2020 р. / НАПН України, Ін-т педагогіки НАПН України ; за заг. ред. О. І. Локшиної. – Київ ; Біла Церква : Авторитет, 2020. – 444 с. – DOI : https:// doi.org/10.32405/978-966-97763-9-6-2020 3. Локшина Олена. До питання про методологічні трансформації педагогічної компаративістики в умовах глобалізації. <i>Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта 2020: глобалізований простір інновацій</i> : матеріали ІV Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 28 трав. 2020 р. / НАПН України, Ін-т педагогіки НАПН України ; за заг. ред. О. І. Локшиної. – Київ ; Біла Церква : Авторитет, 2020. – 444 с. – DOI : https:// doi.org/10.32405/978-966-97763-9-6-2020 4. Порівняльна педагогіка: методологічні орієнтири українських компаративістів : хрестоматія / авторський колектив, – К. : Педагогічна думка, 2015. – 176 с 5. Рекомендації до виконання дисертаційних робіт у галузі порівняльної педагогіки. <i>Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта—2019: інтернаціоналізація та інтеграція в освіті в умовах глобалізації</i>: матеріали ІІІ Міжнародної наук.-практ. конференції. м. Київ, 30 травня 2019 р. / Ін-т педагогіки НАПН України / за заг. ред О .І. Локшиної.— Київ–Дрогобич: ТзОВ «Трек-ЛТД», 2019.— 256 с. 6. Сбруєва А. А. Порівняльна педагогіка.—Суми: <i>Університетська книга</i>, 2004.— 320 с. 7. Сисоєва Світлана. Порівняльні педагогічні дослідження в контексті цивілізаційного розвитку суспільства: акценти. <i>Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта — 2021: інновації в освіті в контексті європеїзації та глобалізації</i>: матеріали V Міжнародної наук.-практ. конференції, м. Київ, 27–28 травня 2021 р. / Ін-т педагогіки НАПН України / за заг. ред. О. І. Локшиної.— Тернопіль : Крок, 2021. — 322 с. – DOI: https://doi.org/10.32405/978-966-97763-9-6-2021-322

8. Сисоєва Світлана. Методологічні суперечності порівняльної педагогіки. *Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта 2020: глобалізований простір інновацій* : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 28 трав. 2020 р. / НАПН України, Ін-т педагогіки НАПН України ; за заг. ред. О. І. Локшиної. – Київ ; Біла Церква : Авторитет, 2020. – 444 с. – DOI : [https:// doi.org/10.32405/978-966-97763-9-6-2020](https://doi.org/10.32405/978-966-97763-9-6-2020)
9. Старовойтова Олеся. Особливості виникнення порівняльної педагогіки в західній Європі та її вплив на вітчизняну педагогіку XIX століття. *Педагогічна компаративістика – 2015: трансформації в освіті зарубіжжя та український контекст*: матеріали наук.- практ семінару, м. Київ, 11 червня 2015 р. / Ін-т педагогіки НАПН України / За заг. ред О. І. Локшиної. – Київ: Педагогічна думка, 2015. – 288 с.

Додаткова

1. Василюк А. Нариси з порівняльної педагогіки. А. Василюк, К. Корсак, Н. Яковець.— Ніжин: НДПУ імені М. Гоголя, 2002.— 119 с.
2. Локшина О. І. Порівняльна педагогіка в Україні у вимірі розвитку світової компаративістики. *Український педагогічний журнал*. № 1.— 2015.— С. 36–46.
3. Сисоєва Світлана. Світова науково-дослідна інфраструктура порівняльної педагогіки. *Педагогічна компаративістика – 2015: трансформації в освіті зарубіжжя та український контекст*: матеріали наук.- практ семінару. м. Київ, 11 червня 2015 р. / Ін-т педагогіки НАПН України / За заг. ред О. І. Локшиної. – К.: Педагогічна думка, 2015. – 288 с.
4. Ничкало Н. Порівняльна професійна педагогіка як галузь педагогічного знання *Порівняльно професійна педагогіка*.— 2011.— № 1. С. 6–18.
5. Чепіль М. М. Порівняльна педагогіка.— К: Академвидав, 2014.— 216 с.
6. *Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта—2019: інтернаціоналізація та інтеграція в освіті в умовах глобалізації*: матеріали III Міжнародної наук.-практ. конференції (Київ, 30 травня 2019 р.) / Ін-т педагогіки НАПН України / за заг. ред О. І. Локшиної.— Київ–Дрогобич: ТзОВ «Трек-ЛТД», 2019.— 256 с.
7. *Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта 2020: глобалізований простір інновацій* : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 28 трав. 2020 р. / НАПН України, Ін-т педагогіки НАПН України ; за заг. ред. О. І. Локшиної. – Київ ; Біла Церква : Авторитет, 2020. – 444 с. – DOI : [https:// doi.org/10.32405/978-966-97763-9-6-2020](https://doi.org/10.32405/978-966-97763-9-6-2020)
8. *Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта — 2021: інновації в освіті в контексті європеїзації та глобалізації*: матеріали V Міжнародної наук.-практ. конференції (Київ, 27–28 травня 2021 р.) / Ін-т педагогіки НАПН України / за заг. ред. О. І. Локшиної.— Тернопіль : Крок, 2021. — 322 с. – DOI: <https://doi.org/10.32405/978-966-97763-9-6-2021-322>
9. *Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта — 2023: горизонти інновацій* : зб. матеріалів VII Міжнародної наукової конференції (Київ, 25 травня 2023 р.) / Ін-т педагогіки НАПН України / За заг. ред. О. І. Локшиної. – Київ–Тернопіль : Крок, 2023. – 336 с. DOI: <https://doi.org/10.32405/978-617-692-804-1>
10. Verger, A., Novelli, M., & Altinyelken, H.K. (2012). Global Education Policy and International Development: An Introductory Framework. In A. Verger, M. Novelli & H.K. Altinyelken (Eds.).

	<p>11 European Educational Research Association. [online resource] — URL: http://www.eera-ecer.de/ Accessed on May 1, 2018. 3. EERA's response to the HLG recommendations in Lab-Fab-App [online resource] - URL: http://www.eera-ecer.de/fileadmin/user_upload/Documents/Statements/EERAs_response_to_the_HLG_recommendations.pdf.— Accessed on May 1, 2018</p> <p>12. Council conclusions of 12 May 2009 on a strategic framework for European cooperation in education and training (ET 2020) //OJ C 119, 28.5.2009, p. 2–10.</p> <p>13. Council Recommendation of 20 December 2012 on the validation of non-formal and informal learning 2012/C 398/01 // OJ C 398, 22.12.2012, p. 1–5.</p> <p>14. Global Education Policy and International Development: New Agendas, Issues and Policies (pp. 3–32). London: Bloomsbury Academic. Retrieved May 8, 2020, from. URL: http://dx.doi.org/10.5040/9781472544575.ch-001</p> <p>15. LAB — FAB — APP Investing in the European future we want. Report of the independent High Level Group on maximising the impact of EU Research & Innovation Programmes. [online resource] — URL: http://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/archive/other_reports_studies_and_documents/hlg_2017_report.pdf#view=fit&pagemode=none. Accessed on May 1, 2018.</p> <p>16. Natsionalnyi zvit za rezultatamy mizhnarodnoho doslidzhennia yakosti osvity PISA-2018 [National Report by the Results of the Programme of International Student Assessment PISA-2018] / kol. avt. : M. Mazorchuk (osn. avtor), T. Vakulenko, V. Tereshchenko, H. Bychko, K. Shumova, S. Rakov, V. Horokh ta in. Kyiv : UTsOIaO. DOI https://doi.org/10.32405/978-966-97763-9-6-2020-73-75</p> <p>17. Robin I. Les compétence en lecture des jeunes de 15 ans: une comparaison internationale / I. Robin, T. Rocher // Les élèves de de 15 ans. Premiers résultats d'une évaluation internationale des acquis des élèves (PISA), Note d'information, DPD, № 01.52, décembre 2001–95 p.: URL: http://www.pisa.oecd.org.</p> <p>Уся література, яку здобувачі не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Окрім рекомендованих, аспіранти можуть використовувати також й інші літературні джерела, у яких висвітлені певні навчальні питання.</p>													
Обсяг освітньої компоненти	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="496 1473 997 1585">Денна (вечірня) форма навчання</th> <th data-bbox="997 1473 1517 1585">Заочна форма навчання</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="496 1585 997 1630">48 годин аудиторних</td> <td data-bbox="997 1585 1517 1630">18 аудиторних</td> </tr> <tr> <td data-bbox="496 1630 997 1675">32 годин лекцій</td> <td data-bbox="997 1630 1517 1675">12 лекцій</td> </tr> <tr> <td data-bbox="496 1675 997 1742">16 годин практично-семінарських занять</td> <td data-bbox="997 1675 1517 1742">6 годин практично-семінарських занять</td> </tr> <tr> <td data-bbox="496 1742 997 1787">42 години самостійної роботи</td> <td data-bbox="997 1742 1517 1787">72 години самостійної роботи</td> </tr> <tr> <td data-bbox="496 1787 997 1809">90 годин</td> <td data-bbox="997 1787 1517 1809">90 годин</td> </tr> </tbody> </table>	Денна (вечірня) форма навчання	Заочна форма навчання	48 годин аудиторних	18 аудиторних	32 годин лекцій	12 лекцій	16 годин практично-семінарських занять	6 годин практично-семінарських занять	42 години самостійної роботи	72 години самостійної роботи	90 годин	90 годин	
Денна (вечірня) форма навчання	Заочна форма навчання													
48 годин аудиторних	18 аудиторних													
32 годин лекцій	12 лекцій													
16 годин практично-семінарських занять	6 годин практично-семінарських занять													
42 години самостійної роботи	72 години самостійної роботи													
90 годин	90 годин													
Очікувані результати навчання	<p>ВК 2.2 підсилює та доповнює формування у здобувачів загальних та спеціальних компетентностей та програмних результатів навчання з освітньої компоненти:</p> <p>ЗК8 – здатність розуміти загальноосвітній і національний контексти розвитку вищої (університетської) освіти, ціннісні смисли та пріоритетні напрями реформування вищої освіти в Україні та враховувати їх у практичній діяльності;</p>													

ЗК10 – здатність виявляти прогресивні освітні ідеї світової та вітчизняної педагогічної спадщини, порівнювати, виокремлювати цінні доробки дослідників, аналізувати їх і творчо використовувати у професійній діяльності.

СК1 – уміння проводити історико-педагогічний аналіз джерельної бази досліджуваної проблеми, переосмислювати знання й досвід, представлені в історико-педагогічному та компаративному дискурсі, застосовувати їх у власному науково-педагогічному дослідженні, визначати перспективи творчого використання;

СК2 – здатність популяризувати кращі здобутки педагогічної теорії й практики українського та інших народів, застосовувати їх у професійній діяльності;

СК4 – здатність інтегрувати знання з історії педагогіки, порівняльної педагогіки, інноватики в галузі освіти, методології науково-педагогічного дослідження;

ПРН1 – Мати передові концептуальні та методологічні знання з педагогіки і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з педагогіки, отримання нових знань та здійснення інновацій;

ПРН3 – Ефективно застосовувати у фаховій діяльності знання основних положень теоретичної і практичної педагогіки, історії світової та вітчизняної педагогічної думки, а також основних напрямів та провідних тенденцій у сучасній світовій педагогічній освіті;

ПРН10 – Здійснювати прогноз розвитку вищої освіти в Україні та за її межами на основі аналізу сучасного стану та трансформаційних змін.

результати навчання з освітньої компоненти:

знання

- порівняльної педагогіки як галузі педагогічної науки та частини метанауки компаративістика;
- завдань компаративістики з вивчення стану, закономірностей та тенденцій розвитку освіти в різних країнах і регіонах світу
- особливостей і видів компаративних досліджень у педагогіці;
- загальні віхи історії розвитку компаративних педагогічних досліджень в Україні та за кордоном;
- вимоги до виконання сучасного компаративного дослідження;
- особливостей функціонування освітніх систем, внесення змін у системи;

.вміння

- користуватися методами і результатами наукових досліджень з компаративного мовознавства, літературознавства, правознавства;
- користуватися методами: порівняльно-історичного, порівняльно-дискурсивного, порівняльно-правового (діахронічний та синхронічний), порівняльно-типологічного аналізу;
- аналізувати сучасні методологічні проблеми та суперечності порівняльної педагогіки;
- аналізувати основні підходи до компаративних досліджень: амбівалентний, комплексний, гуманістичний, історичний, культурологічний, системний, синергетичний, аксіологічний, цивілізаційний;

комунікація

	<ul style="list-style-type: none"> - дискутувати з міждисциплінарних аспектів порівняльного дослідження (політичний, економічний, соціальний, історичний, культурологічний тощо) ; - співпрацювати в контексті загальнонаукових досліджень тенденцій взаємозалежності і взаємовпливу держав в епоху глобалізації та інтеграції; <p>автономія та відповідальність.</p> <ul style="list-style-type: none"> - науково коректно оцінювати порівнювальність (еквівалентність) явищ, процесів, тощо у різних країнах; - популяризувати освітні дослідження орієнтовані на соціальні, психологічні, культурні, цивілізаційні зміни, сприяють розвитку лідерства, критичного мислення креативності, підприємництва. - популяризувати освітні дослідження спрямовані на глобальні виклики.
Ключові слова	компаративний аналіз; принципи компаративних педагогічних досліджень; види компаративних педагогічних досліджень; структура компаративного педагогічного дослідження; вимоги до педагогічного компаративного дослідження
Формат освітньої компоненти	Очний, заочний
Теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	Екзамен Усний
Пререквізити	Для вивчення освітньої компоненти аспіранти потребують базових знань з дисциплін «Педагогіка вищої школи», «Філософія», «Соціологія», «Всесвітня історія»
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання освітньої компоненти	Лекція, евристична бесіда, пояснення, розповідь, інструктаж; інтерактивні методи (дискусія експертної групи, пошукова робота в малих групах, мозковий штурм, метод проєктів, кейс-метод, ситуативні ігри), мультимедійна презентація, ілюстрування, демонстрування, навчальна дискусія, розв'язування, спостереження, самоаналіз, методи контролю і самоконтролю, презентація наукових продуктів, виконання індивідуальних завдань.
Необхідне обладнання	Мультимедійний проєктор, ноутбуки, фліпчарт
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Політика виставлення балів: Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <p>I. Поточна навчальна діяльність здобувача – 50% семестрової оцінки:</p> <ul style="list-style-type: none"> – денна, вечірня ф. н.- семінарсько-практичні заняття –3 бали заняття. Максимальна кількість балів – $8 \times 3 = 24$ - заочна ф. н. - семінарсько-практичні заняття –3 бали заняття. Максимальна кількість балів – $3 \times 3 = 9$ <p>+</p> <p>презентація з обговоренням результатів самостійної роботи з питань освітнього компоненту відповідно до тем – $5 \times 3 = 15$ балів.</p> <p>Самостійна робота та виконання індивідуальних завдань $8 \times 3 = 24$ бали +2 бали за завдання без зв'язку з темою наукового пошуку =26 балів</p>

Індивідуальні завдання 1-10 (9 на вибір здобувача):

1. Визначте об'єкти для аналізу закордонного педагогічного досвіду відповідно до теми дисертаційного дослідження.
2. Порівняльна соціологія у контексті проблеми дисертаційного дослідження: аналіз потенційних об'єктів та джерел
3. Застосуйте один із методів компаративного аналізу до об'єктів вашого дисертаційного дослідження.
4. Відповідно до об'єкта свого дисертаційного дослідження визначте, чи мали місце у відповідній освітній сфері перенесення, запозичення досвіду закордонних країн в Україну. Додайте свою позицію щодо результативності.
5. Інформаційний простір освіти і його джерела в контексті проблеми дисертаційного дослідження.
6. Порівнюваність, еквівалентність явищ українського освітнього простору і закордонного, у контексті предмета педагогічного дослідження.
7. Презентуйте на занятті порівняльний аналіз двох освітніх систем.
8. Словник іншомовних понять і термінів у контексті об'єкта дослідження.
9. У контексті предмета дослідження укладіть Тезаурус вашого дослідження з урахуванням міжнародної наукової термінології.
10. Загальний огляд міжнародного освітнього середовища у напрямі рекомендацій вивчення досвіду країн, регіонів у контексті проблеми дисертаційного дослідження.

Критерії оцінювання завдань 1-10

1-2 бали - часткова відповідь,

3 бали – повна відповідь у контексті теми дисертаційного дослідження аспіранта.

Заочна ф. н. - Презентація й обговорення результатів самостійної роботи з питань освітньої компоненти - 15 балів

1. Тезово викладіть аргументи науковців, що характеризують порівняльну педагогіку як: частину метанауки компаративістика; міждисциплінарну галузь знань жорсткого типу; галузь педагогічної науки.
2. Реферативно узагальніть і презентуйте основні етапи еволюції компаративних педагогічних досліджень у Європі та Україні.
3. Викладіть результати аналізу й осмислення проблеми «Глобальні виклики і сучасний освітній простір України».
4. Систематизуйте й розгляньте основні освітні реформи в Європі та Північній Америці ХХІ ст. у контексті проблеми вашого дослідження.
5. Наведіть приклади проведення різновекторного порівняльного аналізу на матеріалі вашого дисертаційного дослідження.

Критерії оцінювання завдань 1-5

1-2 бали - часткова відповідь.

3 – повна відповідь у контексті теми дисертаційного дослідження аспіранта.

II. Контрольні заміри - Іспит 50% семестрової оцінки. – 50 балів.

Екзамен проходить в усній формі відповідей аспірантів на питання, що винесені на підсумковий контроль.

	<p>У процесі поточного оцінювання враховується: активність аспіранта під час аудиторних занять; самостійність, оригінальність творчість у результатах мислення. Відпрацювання занять, пропущених з поважних причин, проводиться за розкладом консультацій викладача.</p> <p>Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності під час вивчення курсу забезпечується:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ обговоренням на першому лекційному та першому семінарсько-практичному занятті норм академічної доброчесності; ♦ обговоренням на першому лекційному та першому семінарсько-практичному занятті видів, форм і методів навчальної діяльності здобувача, вимог щодо оцінювання результатів і критеріїв оцінювання; ♦ повідомлення аспірантів про наслідки плагіату чи інших форм недоброчесності (їх виявлення в письмовій роботі здобувача є підставою для незарахування викладачем завдання, незалежно від масштабів плагіату чи обману); ♦ неможливість (заборона) користування мобільними пристроями під час іспиту, самостійних практичних завдань на заняття, за винятком тих, де це необхідно відповідно до навчального завдання; ♦ обов'язкове посилання на використані літературні джерела під час написання навчальних завдань (есе, матеріалів доповідей, схем, графіків та ін.) <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання для екзамену</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Порівняльна педагогіка як частина метанауки компаративістика. 2. Контексти порівняльного дослідження (політичний, економічний, соціальний, історичний, культурологічний тощо) 3. Дослідження з порівняльної педагогіки як міждисциплінарні, жорсткого типу міждисциплінарності (поєднуються не споріднені галузі знань.) 4. Порівняльна педагогіка як галузь педагогічної науки, що вивчає стан, закономірності та тенденції розвитку освіти в різних країнах і регіонах світу. 5. Компаративне мовознавство та літературознавство – методи аналізу. 6. Компаративне правознавство – методи аналізу. 7. Компаративна соціологія – методи аналізу. 8. Методи: порівняльно-історичний аналіз, порівняльно дискурсивний аналіз, порівняльно-правовий аналіз (діахронічний та синхронічний), порівняльно-типологічний аналіз. 9. Види компаративних досліджень у педагогіці. 10. Історія розвитку компаративних педагогічних досліджень 11. Українська компаративна педагогіка. 12. Методологічні проблеми сучасної порівняльної педагогіки - власний предмет, об'єкт, мета та завдання. 13. Методологічні суперечності порівняльної педагогіки. 14. Порівнювальність (еквівалентність) явищ, процесів, тощо у різних країнах. 15. Основні підходи до компаративних досліджень: амбівалентний, комплексний, гуманістичний, історичний, культурологічний, системний, синергетичний, аксіологічний, цивілізаційний 16. Тенденції взаємозалежності і взаємовпливу держав в епоху глобалізації та інтеграції. 17. Освітні дослідження орієнтовані на соціальні, психологічні, культурні, цивілізаційні зміни, сприяють розвитку лідерства, критичного мислення креативності, підприємництва.

	<p>18. Освітні дослідження спрямовані на те, щоб долати глобальні виклики.</p> <p>19. Наукові дослідження, спрямовані на розвиток освіти, освітні реформи, що базуються на них орієнтовані на рекомендацію позитивних змін (приклади реформ).</p> <p>20. Порівняльний аналіз освітніх систем.</p> <p>21. Функціонування систем. Спостереження за системами. Характеристика стану системи.</p> <p>22. Внесення змін у системи: види змін. Прогнозування зворотного зв'язку</p> <p>23. Рекомендації до виконання дисертаційних робіт у галузі порівняльної педагогіки.</p> <p>24. Формування тезаурусу компаративного педагогічного. Словник іншомовних понять і термінів.</p> <p>25. Глобальна інформаційні бази в галузі освіти. Європейські інформаційні бази.</p> <p>26. Інформаційні бази про діяльність дотичну до освіти ЮНЕСКО, Організації об'єднаних націй, Світового банку, Ради Європи, Організації економічного співробітництва і розвитку.</p> <p>27. Методологічні стандарти порівняльного дослідження. Вибір мети і предмету дослідження, їх концептуалізація; вибір методів, технік і засобів дослідження.</p> <p>28. Основні етапи компаративного педагогічного дослідження.</p>
Опитування	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості освітньої компоненти буде надано по завершенню курсу.</p>

ДОДАТОК 1

Схема освітньої компоненти «Методологія компаративних педагогічних досліджень» денна, вечірня форма навчання

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Матеріали	Література.*** Ресурси в Інтернеті	Завдання для самостійної роботи	Термін виконання
1.	<p>Тема 1. Компаративна методологія як складова загальнонаукової методології і педагогічної науки.</p> <p>Порівняльна педагогіка як частина метанауки компаративістика. Контексти порівняльного дослідження (політичний, економічний, соціальний, історичний, культурологічний тощо) та методи дослідження іншої галузі наукового знання. Дослідження з порівняльної педагогіки як міждисциплінарні, жорсткого типу міждисциплінарності (посднуються не споріднені галузі знань. метод порівняння є загальнонауковим і застосовується у різних науках. Розуміння порівняльної педагогіки як складової компаративістики (метанауки) робить правомірним використання загальної метамови, точок дотику різних галузей гуманітарного знання, загальної методики, технологій і методів дослідження</p> <p>Порівняльна педагогіка як галузь педагогічної науки, що вивчає стан, закономірності та тенденції</p>	Лекція, 2 год. СР 2 год	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійно ї роботи	1–9 (основна)	<p>Завдання для самостійної роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Завдання для підготовки до семінарсько-практичних занять 2. Індивідуальні та групові завдання <ol style="list-style-type: none"> 1. Реферування літератури з питання винесених на семінарське заняття. 2. Індивідуальне завдання 1. «Визначити об'єкти для аналізу закордонного педагогічного досвіду відповідно до теми дисертаційного дослідження» 	До наступного заняття

	розвитку освіти в різних країнах і регіонах світу; виявляє способи взаємозбагачення національних освітніх систем шляхом використання зарубіжного досвіду. Порівняльна педагогіка в більш конкретному сенсі визначається як «галузь педагогічної науки, що вивчає переважно в порівняльному плані стан, закономірності та тенденції розвитку педагогічної теорії і практики в різних країнах і регіонах світу, а також співвідношення їх загальних тенденцій, національної та регіональної специфіки; виявляє форми і способи взаємозбагачення національних освітніх систем шляхом використання ними зарубіжного досвіду.					
2.	<p>Тема 2. Особливості компаративних досліджень у юридичній науці, лінгвістиці, літературознавстві, соціології.</p> <p>Порівняльна соціологія, порівняльне мовознавство, порівняльне літературознавство, порівняльне правознавство.</p> <p>Для порівняльних педагогічних досліджень;</p> <ul style="list-style-type: none"> – компаративне літературознавство виконує порівняльно-історичний аналіз розвитку образів і сюжетів у творах літератури різних народів, що може бути використане у педагогічних розвідках дискурсивних практик, метафор, сенсів і значень у сфері навчання і виховання. - юридична компаративістика виконує скрупульозний порівняльний аналіз документів та законодавчих актів різного порядку, що дає порівняльній педагогіці техніки, процедури та готові результати - порівняльне мовознавство – техніки, практики та принципи утворення тезаурусу для 	Лекція, 2 год. СР 2 год	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійно ї роботи	1–9 (основна)	<p>1. Підготуйтеся до обговорення питань семінарського заняття</p> <p>2. Індивідуальне завдання 2. Порівняльна соціологія у контексті проблеми дисертаційного дослідження: аналіз потенційних об'єктів та джерел.</p>	До наступного заняття

	<p>компаративного дослідження, подолання мовних бар'єрів, об'єктивування, інтеріоризація і інтернаціоналізація знань про освіту у різних країнах світу, їх формалізації у понять і термінів.</p> <p>- Порівняльна соціологія.</p>					
2	<p>Тема 1. Компаративна методологія як складова загальнонаукової методології і педагогічної науки.</p> <p>Дискусія. Тези для осмислення й обговорення :</p> <p>- Порівняльна педагогіка як частина науки, метанауки компаративістика.</p> <p>- Дослідження з порівняльної педагогіки як міждисциплінарні, жорсткого типу.</p> <p>- Порівняльна педагогіка в широкому сенсі – це галузь педагогічної науки, що вивчає стан, закономірності та тенденції розвитку освіти в різних країнах і регіонах світу; - Порівняльна педагогіка в більш конкретному сенсі це аналіз, що здійснюється в порівняльно-зіставному плані для того, щоб використовувати закордонний досвід. виявляються можливі форми і способи взаємозбагачення національних освітніх систем</p>	<p>Семинарсько-практичне заняття дискусія – 2 год СР 2 год</p>	<p>Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійно ї роботи</p>	<p>1–9 (основна)</p>	<p>1. Дискусія над змістом запропонованих для дискусії тез.</p> <p>2. Обговорення Індивідуальних завдань 1, 2.</p>	<p>До наступного заняття</p>
3.	<p>Тема 3. Компаративні педагогічні дослідження: види, методи.</p> <p>Міжнародна термінологія: поняття «порівняльна освіта» («education compare») «порівняльна педагогіка» («pedagogie comparative»). Методологічні проблеми порівняльної педагогіки, її власний предмет, об'єкт, мета та завдання.</p> <p>Методи: порівняльно-історичний аналіз, порівняльно дискурсивний аналіз, порівняльно-правовий аналіз (діахронічний та синхронічний), порівняльно-типологічний аналіз.</p>	<p>Лекція, 2 год. СР 2 год</p>	<p>Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійно ї роботи</p>	<p>1–9 (основна)</p>	<p>1. Підготуйтеся до обговорення питань семінарського заняття.</p> <p>2. Індивідуальне завдання 3. Застосуйте один із методів компаративного аналізу до об'єктів вашого дисертаційного дослідження.</p>	<p>До наступного заняття</p>

	<p>Види: історико-порівняльні педагогічні дослідження (вертикальні або горизонтальні); порівняльно-історичні (горизонтально-вертикальні або вертикальні) педагогічні дослідження, що належать до порівняльних на підставі так званого «географічного» критерію; власне Компаративне педагогічне дослідження - порівняння систем або підсистем освіти різних країн з метою об'єктивної оцінки можливості використання позитивного досвіду іншої країни у практиці освіти рідної країни; конструктивістське компаративне педагогічне дослідження - науковий пошук спрямований далі від простої констатації стану освітньої системи, на розвиток, реконструкцію або нову інтерпретацію.</p>					
4	<p>Тема 3. Компаративні педагогічні дослідження: види, методи.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальнонаукові методи компаративного дослідження 2. Види компаративних педагогічних досліджень 	<p>Семінарсько-практичне заняття – 2 год СР 2 год</p>	<p>Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи</p>	<p>1–9 (основна)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дискусія з питань, винесених на обговорення. Проблему для дискусії підготуйте індивідуально. 2. Презентуйте Індивідуальне завдання 3. 	<p>До наступного заняття</p>
4.	<p>Тема 4. Еволюція компаративних педагогічних досліджень у Європі (кінець ХУІІІ – ХХІ ст). Завдання сучасних пошуків.</p> <p>Франція, 1817, М. А. Ж. де Паріс - «Нариси та попередні нотатки до праці з порівняльної педагогіки» - зіставлено розвиток французької й швейцарської школи. Узагальнюючи періодизації порівняльної педагогіки, запропоновані американськими компаративістами Г. Ноа (Harold</p>	<p>Лекція, 2 год. СР 2 год</p>	<p>Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і</p>	<p>1–9 (основна)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Виконайте реферування літератури з теми і підготуйтеся до дискусії на семінарському занятті. 2. Індивідуальне завдання 4. Відповідно до об'єкта свого дисертаційного дослідження визначте, чи мали місце у відповідній освітній сфері перенесення, запозичення досвіду закордонних країн в Україну. 	<p>До наступного заняття</p>

<p>Noah) та М. Екштейном (Max Eckstein), канадським Д. Вілсоном (D. Wilson), українським А. Сбруєвою, Н. Ничкало зазначає, що вчені виділяють п'ять етапів, останній із яких розпочався у другій половині ХХ століття і характеризується посиленням уваги до порівняльних досліджень У ХХ ст. П. Сандіфорд (P. Sandiford), І. Кендел (I. Kandel), Н. Хенс (N. Hans) опублікували базові теоретичні праці, у яких було визначено предмет порівняльної педагогіки, її завдання як науки, прогностично окреслено об'єктивну площину порівняльно-педагогічних досліджень та запропоновано підходи до їх виконання.</p> <p>Методологічні проблеми сучасної порівняльної педагогіки - власний предмет, об'єкт, мета та завдання: вияв позитивних і негативних сторін у розвитку освіти в різних країнах; встановлення суспільно-політичних і економічних умов супутніх явищам освіти; вплив освіти на суспільний розвиток країни, регіону; прогнозування наслідків перенесення елементів системи освіти в умови іншої країни. Ян Пруха - три проблеми: аналіз систем освіти, через вивчення проблем і тенденцій їх розвитку в міжнародному контексті; оцінка чеської освіти в порівнянні з розвинутими європейськими країнами, США і Японією; підбір актуальної інформації для студентів педагогічних факультетів, учителів, інших працівників освітньої галузі.</p>		самостійно ї роботи		Додайте свою позицію щодо результативності	
--	--	------------------------	--	--	--

5, 6	<p>Тема 5. Порівняльні педагогічні дослідження українських вчених (XIX-XXI ст) У 50-х роках XIX ст. К.Д. Ушинський перекладав для вітчизняних журналів матеріали зарубіжної педагогічної преси, а в 60-х – здійснив подорож до Західної Європи. Результатом цього стало написання низки робіт, зокрема відомої праці «Про народність у громадському вихованні» (1857), де подано докладні описи систем народної освіти Франції, Великої Британії, Німеччини, Швейцарії, Північної Америки, а також розкрито специфіку організації й діяльності навчальних закладів у кожній із цих країн. Західноукраїнські педагоги початку – першої половини XX століття як послідовні дослідники компартивісти вивчали освіту та реформаторську педагогіку європейських країн. Елементи порівняльного аналізу зарубіжної та вітчизняної школи відображено у працях М. І. Пирогова «Університетське питання», «Листи з Гейдельберга» , Д.М.Семенова «Звіт про педагогічну подорож до Німеччини і Швейцарії» М. П. Померанцева «Німецькі та американські школи» М. Х. Весселя «Училищні системи Пруссії, Австрії, Швейцарії і Франції».. І. Методологічні проблеми порівняльної педагогіки вивчали А. Василюк, К. Корсак, А. Сбруєва, С. Сисоєва, Н. Ничкало , А. Марушкевич, О. Сухомлинська, М. Стельмахович, Г. Яницький, Н. Лавриченко, О. Локшина, Н. Яковець, М. Чепіль та інші.</p>	Лекція, 4 год. СР 2 год	Мультимедійна презентація , методичні матеріали для семінарських занять і самостійно ї роботи	1–9 (основна)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуйтеся до обговорення питань семінарського заняття. 2. Реферативно узагальніть і презентуйте основні етапи еволюції компаративних педагогічних досліджень у Європі 3. Реферативно узагальніть і презентуйте основні етапи еволюції компаративних педагогічних досліджень в Україні. 	До наступного заняття
------	---	-------------------------------	---	-------------------	--	-----------------------

6	<p>Тема 4. Еволюція компаративних педагогічних досліджень</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Компаративні дослідження сучасних європейських та українських вчених. 2. Завдання сучасного компаративного педагогічного дослідження 	Семінарсько-практичне заняття – 2 год СР 2 год	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи	1–9 (основна)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуйте аргументи для дискусії «Завдання сучасного компаративного дослідження у контексті регіональному та глобальному» 2. Презентуйте своє Індивідуальне завдання 4. Відповідно до об'єкта свого дисертаційного дослідження визначте, чи мали місце у відповідній освітній сфері перенесення, запозичення досвіду закордонних країн в Україну. Зосередьте основну увагу на аналізі наслідків і свою позицію щодо результативності запозичення 	До наступного заняття
7,8	<p>Тема 6. Компаративні педагогічні дослідження в контексті глобалізаційних та інтеграційних процесів</p> <p>Основні підходи до компаративних досліджень: амбівалентний, комплексний, гуманістичний, історичний, культурологічний, системний, синергетичний, аксіологічний, цивілізаційний</p> <p>Тенденції взаємозалежності і взаємовпливу держав в епоху глобалізації та інтеграції.</p> <p>Наукові дослідження, спрямовані на розвиток освіти, освітні реформи, що базуються на них орієнтовані на рекомендацію позитивних змін. Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти були створені на основі освітніх досліджень. Емпіричні дослідження встановлення фактів з позиції різних наукових дисциплін. Освітні дослідження орієнтовані на соціальні, психологічні, культурні, цивілізаційні зміни, сприяють розвитку лідерства, критичного мислення креативності,</p>	Лекція, 4 год. СР 2 год	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи	1–9 (основна)	1. Підготуйтеся до обговорення питань семінарського заняття.	До наступного заняття

	<p>підприємництва. Освітні дослідження спрямовані на те, щоб долати глобальні виклики.</p> <p>Залежність розвитку освіти в окремих країнах від зовнішніх факторів (П. Г. Альтбах і Г. П. Келлі) викликає необхідність переорієнтації порівняльних досліджень щодо виявлення цих зовнішніх детермінант, виведення порівняльної педагогіки за межі категорії «нація / держава», визнання регіональних різновидів освіти, расових груп, соціальних класів, тобто явищ, які ми сьогодні називаємо терміном «глобальний простір».</p> <p>Сучасний цифровий світ створює умови для порівняльних досліджень в іншому масштабі, в перспективі регіонів світу або цілих континентів. У таких дослідженнях здійснюються значні узагальнення, спрямовані на вирішення проблем (або більшості з них) для всіх (або більшості) країн, регіонів або всього континенту, звертається увага на соціальну, економічну, культурну чи політичну специфіку окремих країн</p> <p>Міжнародні правові акти і документи, базові для орієнтації в глобалізованому контексті понятійних структурах: освітні портали міжнародних і європейських організацій (IARU; EUA; EUA-CDE) і наукових фондів (GATE; CERİ; ESF; Eurodoc; EUE – CDE); міжнародні бази даних (IPEDS), проєктів (TUNING; QAHECA); матеріали європейських конференцій міністрів, відповідальних за сферу вищої освіти (почалися у 1999); Генерального Директорату з питань освіти та культури Європейської Комісії (OCEAC).</p>					
8	<p>Тема 6. Компаративні педагогічні дослідження в контексті глобалізаційних та інтеграційних процесів</p>	Семінарсько-практич	Мультимедійна презентація	1–9 (основна)	1. Візьміть участь у обговоренні проблем.	До наступн

	<p>1. Наукові дослідження, спрямовані на розвиток освіти, освітні реформи, що базуються на орієнтовані на рекомендацію позитивних змін (приклад реформ)</p>	<p>не заняття – 2 год СР 2 год</p>	<p>, методичні матеріали для семінарських занять і самостійно ї роботи</p>		<p>«Глобальні виклики і сучасний освітній простір України».</p> <p>2. Систематизуйте й розгляньте основні освітні реформи в Європі та Північній Америці ХХІ ст. у контексті проблеми вашого дослідження.</p>	<p>ого заняття</p>
9	<p>Тема 7. Інформаційний простір освіти і його джерела. Міжнародні дослідження освітнього середовища</p> <p>Глобальна інформаційна база в галузі освіти Educational Resources Information Center (ERIC), створена у 1966 році в США з метою пошуку, опрацювання, збереження наукової інформації в галузі освіти і надання до неї широкого доступу. Її створює понад 16 спеціальних наукових організацій, які створили предметні каталоги. Ще одна база у США - DIALOG.</p> <p>В Європі в галузі освіти діють інформаційні бази: BLASE (Велика Британія), DIMDI (Німеччина), IRS Італія), PASCAL Франція. AUSINET створили науковці Австралії. Спеціалізовані інформаційні бази, у яких накопичується матеріал стосовно певних аспектів розвитку освіти та наук про освіту, зокрема бази з текстами докторських дисертацій, бази по проблемах обдарованих дітей, освіти дорослих тощо.</p> <p>Інформаційні бази про діяльність дотичну до освіти ЮНЕСКО, Організації об'єднаних націй, Світового банку, Ради Європи, Організації економічного співробітництва і розвитку.</p>	<p>Лекція, 2 год. СР 2 год</p>	<p>Мультимедійна презентація , методичні матеріали для семінарських занять і самостійно ї роботи</p>	<p>1–9 (основна)</p>	<p>1. Індивідуальне завдання 5. Інформаційний простір освіти і його джерела в контексті проблеми дисертаційного дослідження</p>	<p>До наступного заняття</p>

	<p>Інформацію з порівняльної освіти публікує Статистичний щорічник (Statistical Yearbook), ЮНЕСКО -«Міжнародний огляд проблем освіти».</p> <p>Організації - Міжнародна Рада розвитку освіти (США), Міжнародна Рада розвитку освіти у Торонто, Міжнародна Асоціація з оцінювання освітніх досягнень (Італія): Європейський інформаційний центр з проблем майбутнього підготовки вчителів (Чехія).</p>					
10	<p>Тема 8. Методологічні проблеми та методологічні суперечності порівняльної педагогіки</p> <p>Активізувати дослідження методологічних питань порівняльної педагогіки, це посилити відповідальність за результати порівняльних досліджень, за якими формуються висновки для нашої країни, їх якість та достовірність.</p> <p>Порівнювальність (еквівалентність) явищ, процесів, тощо у різних країнах. Якщо проблема, яка планується для дослідження, є соціально і суспільно значуща, не висвітлена вченими й не вирішена практиками, то робиться висновок про актуальність і доцільність дослідження обраної проблеми. У дослідженнях з порівняльної педагогіки цього недостатньо. Порівняльне дослідження повинно починатися з доведення еквівалентності тих явищ, які плануються для дослідження у певних країнах. Суперечність між накопиченням матеріалу для здійснення дослідження та визначенням критеріїв порівняння, які б цілісно охоплювали всі аспекти проблеми і гарантували не «притягування даних і фактів», а об'єктивне висвітлення стану проблеми</p>	Лекція, 2 год. СР 3 год	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійно ї роботи	1–9 (основна)	<p>1. Підготуйтеся до обговорення питань семінарського заняття.</p> <p>2. Індивідуальне завдання 6. Порівнюваність, еквівалентність явищ українського освітнього простору і закордонного, у контексті предмета педагогічного дослідження</p>	До наступного заняття

	дослідження у кожній країні непрофесійно зроблені висновки з неякісного порівняльного дослідження використовуються для прийняття управлінських рішень щодо реформування вітчизняної освіти.					
10	<p>Тема 8. Методологічні проблеми та методологічні суперечності порівняльної педагогіки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Обговорення методологічних проблем порівняльної педагогіки. 2. Обговорення Індивідуального завдання 5 3. Обговорення Індивідуального завдання 6. 	Семінарсько-практичне заняття – 2 год СР 2 год	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи	1–9 (основна)	Обговорення Індивідуальних завдань 5-6 на прикладі предмета дисертаційного дослідження	До наступного заняття
11, 12	<p>Тема 9. Порівняння освітніх систем у контексті освітніх структур.</p> <p>Структурні складові системи: мета системи – як бажаний майбутній стан. Структура системи – множина необхідних і достатніх для досягнення мети зв'язків, елементи системи (неподільні), як найпростіші складові; підсистеми, які самі є системами; зв'язки між підсистемами та елементами.</p> <p>Функціонування систем. Спостереження за системами. Характеристика стану системи. Внесення змін у системи: види змін.</p>	Лекція, 4 год. СР 2 год	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи	1–9 (основна)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуйтеся до обговорення питань семінарського заняття. 2. Проведіть порівняльний аналіз двох освітніх систем 	До наступного заняття
12	<p>Тема 9. Порівняння освітніх систем у контексті освітніх структур.</p> <p>Структурні складові системи.</p>	Семінарсько-практичне	Мультимедійна презентація	1–9 (основна)	Індивідуальне завдання 7. Презентуйте на занятті	До наступного

	<p>Функціонування систем. Спостереження за системами. Характеристика стану системи. Внесення змін у системи. Два основних типи зворотного зв'язку при впливі на системи</p>	<p>не заняття – 2 год СР 2 год</p>	<p>, методичні матеріали для семінарських занять і самостійно ї роботи</p>		<p>порівняльний аналіз двох освітніх систем.</p>	<p>ого заняття</p>
13	<p>Тема 10. Рекомендації до виконання дисертаційних робіт у галузі порівняльної педагогіки 1. У формулюванні теми порівняльно-педагогічного дослідження уточнення хронологічних меж (у дужках після назви роботи) не робиться, оскільки порівняльно-педагогічне дослідження здійснюється (на відміну від історико-педагогічного) у сучасному вимірі. 2. Доцільним є формулювання територіальних меж, у разі, якщо освітній феномен, що досліджується, проектується більш ніж на одну зарубіжну країну. 3. Актуальність дослідження важливо визначати з урахуванням нагальних потреб і перспектив розбудови вітчизняної освіти в контексті європейського і світового освітніх просторів. 4-5. Обов'язковою складовою мети та одним із завдань повинно бути окреслення перспектив надання пропозицій/рекомендацій з використання зарубіжного досвіду в Україні. 6. Новизна дослідження має ґрунтуватися на нових фактах, теоретичних узагальненнях, особливостях, тенденціях, виявлених у ході порівняльно-педагогічного дослідження освітніх явищ і процесів в одній, кількох (або більше) країнах. 7. При наданні рекомендацій/пропозицій слід передусім керуватися доцільністю, а політичні, соціальні, культурні умови розглядати у контексті 8. Для</p>	<p>Лекція, 2 год. СР 2 год</p>	<p>Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійно ї роботи</p>	<p>1–9 (основна)</p>	<p>1. Підготуйтеся до обговорення питань семінарського заняття. 2. Індивідуальне завдання 8. Словник іншомовних понять і термінів у контексті об'єкта дослідження.</p>	<p>До наступного заняття</p>

	надання рекомендацій необхідним є ретельне дослідження стану та тенденцій розвитку досліджуваного феномену в Україні. 9. «Словник іншомовних понять і термінів» слід розглядати як обов'язковий для будь-якого порівняльно-педагогічного дослідження додаток.					
14	<p>Тема 11. Тезаурус компаративного дослідження</p> <p>Дослідження тезаурусу професійної освіти є необхідною умовою ліквідації мовних бар'єрів, усунення перешкод на шляху до інтеграції знань, здійснення професійної комунікації у Європейському освітньому і науковому просторі. Проблема набуває актуальності в умовах відсутності загальної класифікації понять як організаційно-систематизуючого чинника формування тезаурусу компаративного педагогічного дослідження. Інтеріоризація і інтернаціоналізація знання про неперервну освіту у різних країнах світу, їх формалізація у поняттях і термінах допомагають досліднику глибше осмислити та зрозуміти педагогічні процеси і явища, які відбуваються в Україні. Формування тезаурусу компаративного педагогічного дослідження – це процес відбору, аналізу, систематизації, узагальнення загальних (категоріальних, групових, родових) або специфічних ознак, вибудовування реальних моделей понять, у яких відображено внутрішні компонентні і зовнішні зв'язки та відносини. Тезаурус компаративного дослідження – це словник, який фіксує семантичні відносини між одиницями, що є його складовими; має характеристики галузевого тезаурусу, оскільки</p>	Лекція, 2 год. СР 2 год	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи	1–9 (основна)	Індивідуальне завдання 9. У контексті предмета дослідження укладіть Тезаурус вашого дослідження з урахуванням міжнародної наукової термінології.	До наступного заняття

	<p>відображає логіко-поняттєві зв'язки між одиницями педагогічної термінології як моделі педагогічної науки.</p> <p>Всі міжнародні правові акти і документи розпочинаються з визначення понять для адекватного сприйняття педагогом-дослідником текстів у процесі дискурс-аналізу</p>					
14	<p>Тема 10-11</p> <p>1. Обговорення рекомендацій до виконання дисертаційних робіт у галузі порівняльної педагогіки</p> <p>2. Обговорення Тезаурусу та Словника іншомовних понять і термінів</p>	<p>Семинарсько-практичне заняття – 2 год СР 2 год</p>	<p>Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи</p>	<p>1–9 (основна)</p>	<p>Презентуйте виконання Індивідуальних завдань 8,9</p>	<p>До наступного заняття</p>
15	<p>Тема 12. Методологічні стандарти порівняльного дослідження.</p> <p>Вибір мети і предмету дослідження, їх концептуалізація; вибір методів, технік і засобів дослідження; відбір експериментального матеріалу (проб, випробувань) і засобів отримання інформації; організація дослідження; аналіз та інтерпретація одержання результатів.</p> <p>Усталено виділяються такі основні етапи дослідження: 1) концептуалізація дослідження; 2) вибір предмету дослідження; 3) вибір зразка; 4) робота на території; 5) інтерпретація результатів дослідження. Еквівалентність є центральною проблемою на всіх етапах порівняльного дослідження. Проблема концептуалізації, пов'язана з розробкою теоретичних основ і характеристик</p>	<p>Лекція, 2 год. СР 2 год</p>	<p>Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи</p>	<p>1–9 (основна)</p>	<p>1. Підготуйтеся до обговорення питань семінарського заняття.</p>	<p>До наступного заняття</p>

	(параметрів), які піддаються виміру, може бути умовою еквівалентності досліджуваних явищ. Питання щодо предмету дослідження зосереджується навколо зв'язку між контекстом і більш загальними ознаками досліджуваних явищ. З точки зору еквівалентності, предмет дослідження має бути значущий, якщо йдеться про одиниці, що можна порівнювати. В іншому випадку, він повинен піддаватися модифікації і змінам.					
16	<p>Тема 13. Сутнісні акценти сучасних компаративістських досліджень. Порівняльна педагогіка утверджується як самостійна міждисциплінарна галузь педагогічної науки. Міждисциплінарний характер порівняльної педагогіки виявляється у взаємодоповнюваності різних парадигм, що використовуються при здійсненні порівняльних досліджень.</p> <p>Надання у дослідженнях значної уваги взаємозв'язку освіти та розвитку суспільства, проблемам і запитам освіти з метою формулювання чітких рекомендацій для освітньої політики та впровадження освітніх інновацій в Україні</p> <p>Виникла європейська дослідницька технологія проведення порівняльного дослідження, яка за узагальненням С. Сисоевої виділила такі основні етапи порівняльного педагогічного дослідження відповідно до європейського досвіду: дефініювання; опис; інтерпретація; юкстапозиція (протиставлення, зіставлення); монографічна сепарація; порівняння; виокремлення відмінного і подібного між освітніми системами, явищами, процесами; генералізація .</p> <p>Оформлення дослідницької моделі «вхід-вихід», у якій використовуються виключно кількісні методи,</p>	Лекція, 2 год. СР 2 год	Мультимедійна презентація , методичні матеріали для семінарських занять і самостійно ї роботи	1–9 (основна)	<p>1. Підготовка до обговорення питань семінарського заняття</p> <p>2. Індивідуальне завдання 10. Загальний огляд міжнародного освітнього середовища у напрямі рекомендацій вивчення досвіду країн, регіонів у контексті проблеми дисертаційного дослідження.</p>	До наступного заняття

	<p>що на практиці призводить до дослідницького редуccionізму.</p> <p>Актуальним є проведення різновекторного порівняльного аналізу, що включає значний культурний компонент, соціальні та політичні наслідки від розвитку сфери освіти, вивчення довговічності або мінливості структур або проблем, взаємозв'язку між різними інституціями.</p> <p>Вагомого значення набуває аналіз виявлених причин та зв'язків, метою порівняльного дослідження стає не лише сам опис, а й формулювання рекомендацій, орієнтованих на зміни, планування освітніх реформ.</p> <p>Визнання інших перспектив в порівняльній педагогіці, що дозволить відповісти на запитання - як освітні системи по-різному обслуговують різні соціальні групи і як породжується соціальна нерівність на регіональному та міжнародному рівнях.</p>					
16	<p>Теми 12-13</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методологічні стандарти порівняльного дослідження. 2. Сутнісні акценти сучасних компаративістських досліджень 	<p>Семінарсько-практичне заняття – 2 год СР 1 год</p>	<p>Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи</p>	<p>1–9 (основна)</p>	<p>Презентації результатів Індивідуального завдання 10. Наведіть приклади проведення різновекторного порівняльного аналізу на матеріалі вашого дисертаційного дослідження.</p>	<p>До наступного заняття</p>

ДОДАТОК 2

Схема освітньої компоненти «Методологія компаративних педагогічних досліджень» заочна форма навчання

Тиж/ дата / год В межа х сесії	Тема, план, короткі тези	Форма діяльно сті (занятт я)* *лекція, самості йна, дискусі я, групова робота)	Матеріали	Літерат ура.*** Ресурси в Інтерне ті	Завдання для самостійної роботи 1. Підготовка до семінарських занять 2. Підготовка та виконання індивідуальних і групових завдань	Термін викона ння
В межа х сесії	Тема 1. Компаративна методологія як складова загальнонаукової методології і педагогічної науки. Тема 2. Особливості компаративних досліджень у юридичній науці, лінгвістиці, літературознавстві, соціології.	Лекція 2 год. СР – 8 год	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи	1–9 (основна)	1.2 Відповідно до списку питань винесених на екзамен опрацюйте самостійно літературу та матеріали електронного курсу, розширте і сформулюйте своє розуміння питань, які були розглянуті на лекціях та практично-семінарських заняттях оглядово.	В межах сесії

В межа х сесії	Тема 3. Компаративні педагогічні дослідження: види, методи. Тема 4. Еволюція компаративних педагогічних досліджень у Європі (кінець ХУІІІ – ХХІ ст). Завдання сучасних пошуків. Тема 5. Порівняльні педагогічні дослідження українських вчених (ХІХ-ХХІ ст)	Лекція 2 год. СР 8 год.	Мультимедійна презентація , методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи	1–9 (основна)	1.3. Презентуйте на семінарських заняттях (консультації) наступні результати самостійної роботи. 1. Тезово викладіть аргументи науковців, що характеризують порівняльну педагогіку як: частину метанауки компаративістика; міждисциплінарну галузь знань жорсткого типу; галузь педагогічної науки. 2. Реферативно узагальніть і презентуйте основні етапи еволюції компаративних педагогічних досліджень у Європі та Україні. 3. Викладіть результати аналізу й осмислення проблеми «Глобальні виклики і сучасний освітній простір України». 4. Систематизуйте й розгляньте основні освітні реформи в Європі та Північній Америці ХХІ ст. у контексті проблеми вашого дослідження. 5. Наведіть приклади проведення різновекторного порівняльного аналізу на матеріалі вашого дисертаційного дослідження.
В межа х сесії	Тема 6. Компаративні педагогічні дослідження в контексті глобалізаційних та інтеграційних процесів Тема 7. Інформаційний простір освіти і його джерела. Міжнародні дослідження освітнього середовища	Лекція 2 год. СР 8 год	Мультимедійна презентація , методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи	1–9 (основна)	
В межа х сесії	Тема 6. Компаративні педагогічні дослідження в контексті глобалізаційних та інтеграційних процесів Тема 7. Інформаційний простір освіти і його джерела. Міжнародні дослідження освітнього середовища	Семінар 2 год СР 12 год	Мультимедійна презентація , методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи	1–9 (основна)	

В межа х сесії	Тема 8. Методологічні проблеми та методологічні суперечності порівняльної педагогіки Тема 9. Порівняння освітніх систем у контексті освітніх структур.	Лекція 2 год. СР 8 год	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи	1–9 (основна)	2. Підготовка та виконання індивідуальних завдань. Індивідуальні завдання 1-10 (9 на вибір здобувача): 1. Визначте об'єкти для аналізу закордонного педагогічного досвіду відповідно до теми дисертаційного дослідження. 2. Порівняльна соціологія у контексті проблеми дисертаційного дослідження: аналіз потенційних об'єктів та джерел 3. Застосуйте один із методів компаративного аналізу до об'єктів вашого дисертаційного дослідження. 4. Відповідно до об'єкта свого дисертаційного дослідження визначте, чи мали місце у відповідній освітній сфері перенесення, запозичення досвіду закордонних країн в Україну. Додайте свою позицію щодо результативності. 5. Інформаційний простір освіти і його джерела в контексті проблеми дисертаційного дослідження. 6. Порівнюваність, еквівалентність явищ українського освітнього простору
В межа х сесії	Тема 8. Методологічні проблеми та методологічні суперечності порівняльної педагогіки Тема 9. Порівняння освітніх систем у контексті освітніх структур.	Семінар 2 год СР 12 год	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи	1–9 (основна)	
В межа х сесії	Тема 10. Рекомендації до виконання дисертаційних робіт у галузі порівняльної педагогіки Тема 11. Тезаурус компаративного дослідження	Лекція 2 год. СР 8 год	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи	1–9 (основна)	

<p>В межа х сесії</p>	<p>Тема 10. Рекомендації до виконання дисертаційних робіт у галузі порівняльної педагогіки Тема 11. Тезаурус компаративного дослідження</p>	<p>Семінар 2 год СР 11 год</p>	<p>Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи</p>		<p>і закордонного, у контексті предмета педагогічного дослідження. 7. Презентуйте на занятті порівняльний аналіз двох освітніх систем. 8. Словник іншомовних понять і термінів у контексті об'єкта дослідження. 9. У контексті предмета дослідження укладіть Тезаурус вашого дослідження з урахуванням міжнародної наукової термінології.</p>	
<p>В межа х сесії</p>	<p>Тема 12. Методологічні стандарти порівняльного дослідження. Тема 13. Сутнісні акценти сучасних компаративістських досліджень</p>	<p>Лекція 2 год. СР 8 год</p>	<p>Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи</p>		<p>10 Загальний огляд міжнародного освітнього середовища у напрямі рекомендацій вивчення досвіду країн, регіонів у контексті проблеми дисертаційного дослідження.</p>	

